



GÓP PHẦN NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIẢNG DẠY MÔN TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

*Ths.GVC. Lê Anh Tân
Trưởng khoa LLM-LN,TTHCM*

Trong sự nghiệp đổi mới hiện nay, để giúp cho người học thấm nhuần sâu sắc hệ thống quan điểm và phương pháp cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, từ đó nâng cao lòng yêu nước, tinh thần phục vụ nhân dân, đạo đức cách mạng; làm cho Chủ nghĩa Mác-Lê nin, tư tưởng Hồ Chí Minh thực sự trở thành nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam hành động của Đảng và cách mạng Việt Nam.

Một trong những nhân tố quan trọng góp phần nâng cao chất lượng học tập, giảng dạy môn tư tưởng Hồ Chí Minh đòi hỏi cần phải thường xuyên đổi mới phương pháp giảng dạy, nhằm làm cho người học nắm được bản chất cách mạng, khoa học, sự thống nhất giữa lý luận và thực tiễn, nói đi đôi với làm trong tư tưởng Hồ Chí Minh và làm theo tư tưởng của Người.

Chủ tịch Hồ Chí Minh thường khuyên: “Các thầy giáo cô giáo phải tìm cách dạy. Dạy cái gì, dạy thế nào để học trò hiểu chóng, nhớ lâu, tiến bộ nhanh. Dạy và học

cần phải theo nhu cầu của dân tộc, của Nhà nước”. Thực hiện lời dạy của Người, Đảng ta luôn luôn coi trọng đổi mới phương pháp giáo dục. Nghị quyết Hội nghị lần thứ hai, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa VIII chỉ rõ : "Đổi mới mạnh mẽ phương pháp giáo dục - đào tạo, khắc phục lối truyền thụ một chiều, rèn luyện thành nếp tư duy sáng tạo của người học, từng bước áp dụng các phương pháp tiên tiến và phương pháp hiện đại vào quá trình dạy học, bảo đảm thời gian tự học, tự nghiên cứu của học sinh..."

Do đó, muốn nghiên cứu, học tập có kết quả, vận dụng sáng tạo và phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh, cần nắm vững một số vấn đề cơ bản về phương pháp nghiên cứu, giảng dạy sau :

Một là, nắm vững thân thể và sự nghiệp cách mạng của Người với các bài nói, bài viết của Chủ tịch Hồ Chí Minh liên quan đến việc hình thành các nguyên lý lý luận.



NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI

Ở Hồ Chí Minh có một sự nhất quán cao độ giữa tư tưởng và hành động, nói và làm. Người là một nhà triết lý hành động. Những luận điểm lý luận quan trọng của người đều là sự đúc rút từ khảo sát lý luận và tổng kết thực tiễn, từ trải nghiệm trong cuộc đời hoạt động cách mạng đầy sóng gió của Người. Mỗi luận điểm ấy đều có nguồn gốc, hoàn cảnh ra đời và quá trình hoàn thiện của nó, không phải bỗng dưng được Người nghĩ ra. Vì vậy, người giảng viên hơn ai hết phải có hiểu biết sâu sắc về thân thế, sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh nhất là những hoạt động của Người liên quan đến việc nảy sinh các luận điểm cách mạng và sự vận dụng những luận điểm đó của Người và của Đảng ta trong thực tiễn lãnh đạo cách mạng và cả trong đối nhân xử thế.

Hai là, nghiên cứu, học tập tư tưởng Hồ Chí Minh không chỉ căn cứ vào các tác phẩm, bài viết mà cần coi trọng hoạt động thực tiễn của Người, thực tiễn cách mạng dưới sự tổ chức và lãnh đạo của Đảng do Người đứng đầu. Cả cuộc đời của Chủ tịch Hồ Chí Minh là một pho sách lớn cần được chúng ta nghiên cứu, học tập. Hoạt động thực tiễn, chủ nghĩa anh hùng cách mạng trong chiến đấu và dựng xây của nhân dân Việt Nam theo tư tưởng Hồ Chí Minh cũng chính là lời giải thích rõ ràng giá trị khoa học của tư tưởng Hồ Chí Minh

Ba là, Trong nghiên cứu, học tập, giảng dạy bộ môn tư tưởng Hồ Chí Minh cần phải hiểu rõ nguồn gốc lý luận trực tiếp dẫn tới hình thành luận điểm cách mạng của Hồ Chí Minh. Để bài giảng về tư tưởng Hồ Chí Minh hấp dẫn, sâu sắc, người dạy cần có một phong văn hóa sâu rộng, ít nhất

trong đó có sự hiểu biết về những truyền thống tư tưởng văn hóa, các học thuyết lớn từ cổ kim, Đông Tây mà Hồ Chí Minh đã chú trọng kế thừa tinh hoa trong hoạch định đường lối cách mạng và các chính sách phát triển kinh tế-xã hội, hình thành nên tư tưởng Hồ Chí Minh.

Bốn là, hiểu rõ những vấn đề khoa học, lý luận cơ bản mà tư tưởng Hồ Chí Minh đề cập, có phương pháp liên ngành. Tư tưởng Hồ Chí Minh là một hệ thống quan điểm toàn diện và sâu sắc về những vấn đề cơ bản của cách mạng Việt Nam. Trong hệ thống quan điểm đó, dường như, mỗi quan điểm cơ bản của Hồ Chí Minh đều có một môn khoa học hoặc một số bộ môn khoa học tương ứng nghiên cứu. Cho nên, người giảng tư tưởng Hồ Chí Minh từng bước một cần nắm được tri thức khoa học cơ bản của những bộ môn tương ứng như các bộ môn lý luận Mác-Lê nin, Lịch sử Đảng, Xây dựng Đảng, đạo đức ... Giảng viên càng có hiểu biết chuyên môn sâu sắc về các lĩnh vực đó bao nhiêu, thì khả năng khai thác, truyền giảng tư tưởng Hồ Chí Minh có hiệu quả bấy nhiêu. Tuy nhiên, nếu nghiên cứu, giảng dạy tư tưởng Hồ Chí Minh mà cứ na ná như giảng dạy lịch sử Đảng là nhằm lẫn về tính chất, chức năng và nhiệm vụ của chuyên ngành, mà đòi hỏi phải khái quát, cô đọng, có tính lý luận, không được rơi vào liệt kê tư liệu, kể lể tràn lan.

Năm là, giảng dạy môn tư tưởng Hồ Chí Minh là giáo dục đức và tài theo tư tưởng của Người cho cán bộ đảng viên trong tình hình hiện nay.

Hồ Chí Minh không chỉ bàn nhiều về đạo đức cách mạng, mà bản thân người là



NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI

mẫu mực cao nhất về đạo đức. Vì vậy, nó thấm sâu vào trong đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và việc làm của mỗi cán bộ, đảng viên. Đó là sức mạnh to lớn đã đưa đến những thắng lợi vẻ vang của cách mạng Việt Nam. Tuy nhiên, bên cạnh những thành tựu to lớn ấy, thì trong Đảng, trong xã hội hiện nay đang nảy sinh những vấn đề tiêu cực rất đáng lo ngại, trong đó có vấn đề đạo đức (Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI đã đặt ra vấn đề cấp bách này). Để tăng cường công tác giáo dục, giảng dạy về đạo đức cách mạng theo tư tưởng Hồ Chí Minh cần tập trung mấy vấn đề sau:

- Phải có chủ trương cụ thể và biện pháp thiết thực nhằm giáo dục những phẩm chất cơ bản của đạo đức cách mạng mà Hồ Chí Minh đã chỉ dẫn.
- Không ngừng nâng cao trí tuệ của cán bộ, đảng viên thông qua các chương trình đào tạo, bồi dưỡng.
- Giáo dục cho cán bộ, đảng viên kiên quyết quét sạch chủ nghĩa cá nhân-đây là thứ giặc nội xâm mà lúc sinh thời Người đặc biệt quan tâm.
- Nêu cao lòng tự trọng của con người để mỗi cán bộ, đảng viên phải tự mình thường xuyên rèn luyện đạo đức cách mạng. Vấn đề này cần được cụ thể hóa trong việc tu dưỡng đạo đức và quá trình học tập nâng cao trình độ lý luận, chuyên môn, nghiệp vụ, trình độ văn hóa và tổ chức chỉ đạo thực tiễn.

Trong quá trình giảng dạy bộ môn tư tưởng Hồ Chí Minh, cần có sự kế thừa những ưu điểm trong phương pháp thuyết trình, kết hợp với vận dụng sáng tạo các phương pháp, kỹ năng giảng dạy hiện đại.

Tranh thủ ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy về tư tưởng Hồ Chí Minh, sao cho kích thích khả năng tự học, tự nghiên cứu của người học. Nhất là người học lại đang hoặc sẽ là các cán bộ lý luận chính trị của Đảng, Nhà nước ta.

Khi còn sống cũng như lúc đã đi xa, Người luôn là một tấm gương sáng ngời về đạo đức, tác phong để chúng ta học tập và noi theo. Hình ảnh cao quý, tư tưởng vĩ đại của Người luôn có sức cảm hóa lớn và là niềm cảm hứng, là đề tài vô tận cho sự sáng tác của các nhà văn, các họa sĩ, nhạc sĩ... Đã có nhiều sáng tác về Hồ Chí Minh rất thành công, đi sâu vào lòng người Việt Nam và nhân loại yêu chuộng hòa bình. Những đoạn phim hay, những bức ảnh đẹp, Những bài thơ hay, những bài hát về Chủ tịch Hồ Chí Minh nếu được chọn lọc, sử dụng đúng chỗ, đúng lúc, sát với nội dung, làm cho bài giảng lôi cuốn, hấp dẫn cho người học.

Mặt khác, giảng viên giảng dạy tư tưởng Hồ Chí Minh là trực tiếp góp phần vào sự nghiệp “trồng người”, nên trước hết chữ Tâm, chữ Đức cực kỳ quan trọng. Có tâm, có đức, người thầy mới thật sự đóng góp một cách thiết thực cho cuộc đời bằng việc giáo hóa đạo đức và sự bình an nội tâm cho các cán bộ, đảng viên và nhân dân.

Muốn phát huy tác dụng những đạo lý Hồ Chí Minh mà ta thuyết giảng, trước hết chúng ta cần bắt đầu từ chính tâm mình. Hay nói cách khác, để đạt được điều đó, phong cách của người thầy giáo chân chính giảng dạy môn tư tưởng Hồ Chí Minh là sống với đồng chí, đồng nghiệp có nghĩa, có tình, ung dung, điềm đạm, hiền lành, vui vẻ, chân thành và giản dị.